РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 24. СЕРПНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 33.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

СЕСІЯ РАДИ СОЮЗА НАРОДІВ

Шеста сесія Ради Союза Народів збереться в Женеві дня 5 вересня. Предсідником буде делєгат Венезуелі Зумета. Сесія займеться головно підготовкою повного засідання Союза Народів, яке буде відкрите дня 10 вересня. Між іншими справами займеться Рада С. Н. також справою взаємин між Польщею й Литвою.

НІМЕЧЧИНА ПОГРОЖУЄ

Німецький міністер окупованих областей Тревіранус виголосив з приводу 10-ліття плєбісциту в Прусах промову, у якій заявив, що Німеччина ніколи не зрічеться того, що їй силою забрали і що недалекий вже час, в якому загарбані від Німеччини области повернуть до неї. Та промова викликала в світі величезний шум і заколот. Хто тільки має нечисту совість супроти Німеччини, вдає обуреного і протестує.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ РУХ В НІМЕЧЧИНІ

Передвиборчий рух німецьких партій прибирає на силі. На всіх вулицях міст видно безліч агітаційних афішів та відозв, комуністи бють свої зірки на всіх мурах і будівлях. В Берліні вуличні демонстрації та віча набрали такого розмаху, що в будинках поліції стоять постійно готові до їзди панцирні авта, які найзавзятіших виборців можуть кропити кожної хвилини водою.

ЛИТВА ВІДМОВИЛА ПОЛЬЩІ

В Варшаві має відбутися в найблищому часі аграрна конференція, при участи 7-ох держав, яких заступників Польща запросила. М. і. запросила Польща до участи в цій конференції Литву, але Литва відмовила польському запрошенню, заявляючи, що не уважає за вказане входити в будьякі тісніщі взаємини з Польщею.

ПОВСТАННЯ АФРИДІВ ЗДАВЛЕНО

Англійські часописи пишуть, що повстання Афридів, які облягали місто Пешавар, поволи ліквідують. В пешаварській окрузі проголошено воєнний стан. Хоча повстанців підпомагає місцеве населення, то число їх з дня на день топніє і під теперішну пору число їх досягає не більш 1200 голов, тай ті розбиті скриваються малими відділами в горах.

Війна між Персією й Туреччиною?

Як ми вже доносили, відділи Курдів, що підняли повстання проти Туреччини, притиснені турецькими військами сховалися на перську теріторію. Там вони окопалися на горі Арарат, а коли Персія не відповіла на турецьке домагання знищити їх, турецькі війська перейшли перську границю, ввігналися в глуб краю та самі почали облягати Арарат. Перське правительство запротестувало і проголосило мобілізацію. Через те війна між Персією а Туреччиною висить у воздусі, але політики кажуть, що до неї не прийде. Наразі Персія пожалілася на Туреччину перед Союзом Народів і просила його о посередництво й інтервенцію в Турків. Чи Туреччина, яка до Союзу Народів не належить, схоче слухати його — це вже інше питання. На нашій ілюстрації бачимо вгорі на ліво модерно узброєну турецьку піхоту, в долині перську артілерію. В горі на право — мапка терену, над яким зависли непередбачені події.

Торжества в честь св. Емерика на Угорщині

900-ліття смерти угорського королевича Емерика (Генрика), заразом першого історичного князя Перемиської Землі.

Угорщина святкує сими днями, як в 900-ті роковини смерти, память свого покровителя, королевича з роду Арпадів св. Емерика. Найновіща українська історична наука доказує, що св. Емерик був українським князем у Галичині, а саме в Перемишлі, бо тоді Галицька земля була під владою князів з угорської династії Арпаді і то як автономна держава. Дня 19 ц. м. зачалися ті торжества Богослуженням на полях Вермезое під Будапештом. На богослуженню було 100.000 людей. Зі всіх сторін Угорщини, а також з ріжних країв прибуло богато паломництв. З німецького міста Аахену привезли мощі св. Емерика. В торжествах бере участь також папський легат, кардинал Сінчеро. Того самого дня почався в Будапешті Евхаристійний Конгрес.

60-літний ювилей чеського католицького діяча

В серпні ц. р. дожив провідник чехословацьких католиків, міністер Чехословаччини і папський протонотарій о. І. Шрамек 60 року життя. З приводу того ювилею всі католицькі, культурні, господарські і політичні організації торжественно вшанували працю і заслуги ювилята, котрий від 30 літ стоїть на чолі католицького руху на Моравії, Шлеську й Чехії. Також і наші браття Українці на Закарпаттю прилучилися до ювилейних торжеств. Ужгородська „Свобода", орган християнсько народної партії, теплими словами згадує заслуги о. Шрамка для Українців. Він поміг зорганізувати „Християнсько-народню партію Підкарпатської Руси" і все підпирав на Закарпаттю здоровий народний рух. Зокрема вдячні закарпатські Українці о. Шрамкові за т. зв. конгруовий закон, котрим забезпечено прожиток нашому духовенсту. Дуже важна є для закарпатських Українців адміністраційна реформа, що була здійсненням програми о. Шрамка. Ця реформа признала Підкарпатській Руси краєву адміністраційну автономію і лише від тамошних Українців залежить щоб ту автономію використали для себе. Також заслугою о. Шрамка є, що український Ужгород став столицею Підкарпатської Руси.

—о—

Масакра робітників в робітничому раю

Чужинецькі моряки, що були перед двома тижнями в Одесі, а тепер повернули до своїх країн, оповідають про криваво здавлену демонстрацію робітників в Одесі. Саме, коли робітникам під кінець липня ц. р. почали давати зменшені пайки хліба, а вимагали збільшеної праці, післали робітники делеґацію до одеського ГПУ з проханням збільшити їм харч. Делеґацію ту чекісти арештували і розстріляли, а коли про це робітники довідалися, зійшлися з жінками і дітьми і пішли на площу перед будинок ГПУ, щоби дальш добиватися збільшення пайків хліба та пояснити комісарам, що делеґацію розстріляно несправедливо. Та ледви робітники найшлися на площі, як назад відтяли їм дорогу відділи ГПУ і почали стріляти до них зі скорострілів. Товпа кидалася по площі зливаючи її кровю. По вісткам тих моряків, впало тоді до 500 трупів, а цілу ніч по вулицях їздили панцирні авта, бо боялися заворушень. Ану — чи згадує про цей факт хоч одна сельробська шматка! Ні, того вона не побачить!

Повстання на Білорусі

Більшовицькі часописи подають, що в мінській, полоцькій і борисівській окрузі на рад. Білорусі появилися селянські повстанчі загони, що виконують напади на большевицькі установи і відділи ГПУ та вбивають всіх комуністів. Відділ, що оперує біля м. Борисова, стоїть під командою бувш. російського капітана Пашелеєва. Населення рад. Білорусі йде на поміч повстанцям і розохочене ними грабує колхози та опирається конфіскаті збіжжа. В самій мінській окрузі занотовано продовж останніх тижнів 105 кривавих сутичок селян з ГПУ і красноармейцями. В Мінську відбулася з того приводу окружна нарада, на якій радилися начальники большевицьких установ, як зліквідувати ці рухи селянства.

—о—

Львів був без телеґрафічної і телефонічної звязи

В ночі з суботи на неділю (16. ц. м.) в саму північ невідомі справці поперерізували всі телеґрафічні й телефонічні получення, що ведуть з міста. Понищено також дроти залізничої сигналізації. Через те ані почта ані управа залізниці не могла порозумітися з провінцією. Особливо основно були понищені получення зі Станиславовом, Стриєм, Перемишлем і Р. Равою. Поїзди Берлін—Букарешт і Львів—Перемишль прийшли на стацію без сигналів якось щасливо, хоч про нещасливий випадок було не тяжко. Як тільки замічено перерву получень, зараз власти розіслали на лінії спеціяльні паровози з поліцією і механіками. Устійнено, що ушкодження дротів і сигналізації зроблено ножицями яких уживають зелізнодорожні робітники. Ті ушкодження відбулися одночасно на всіх майже лініях довкола міста. Справці зібралися мабуть передтим в Білогорськім лісі, бо там получення були найбільше понищені. Хто був ці справці тих ушкоджень, що могли спричинити страшну катастрофу, невідомо. В кожнім разі поліція держить у тайні дотеперішні висліди свого слідства.

Віра й побожність

на селі та в місті

Це здавна відоме, що люди на селі, що хлібороби більше відчувають близкість Бога, як люди в місті. Там, у місті люди не жиють із природою, не розуміють її. Живуть замкнені в мурах, де нераз не то травички дрібної не видно, а куди промінчикови сонця важко продістатися. Живуть у вічній погоні за грошем. Купець і промисловець продумують тільки над способами, якби то як найбільші зиски роздобути, робітник якби то поправити свою долю, як за свою працю дістати більшу платню. І так день у день. В цій погоні за мамоною вони часто зівсім забувають про Бога. І тому в місто здавна вже легкий мали доступ всякі діявольські підшепти: „Нема Бога, твій Бог повна калитка та повне черево!" І міщанин відірваний від природи, що бачив кругом себе тільки німі сірі мури й тільки погоню за мамоною, легко піддавався таким кличам. Багато іншого такого є в місті, що сприяє безбожним думкам: міське зіпсуття, безліч шинків, багато розпустних забавових місць, великі богатства й крайня нужда зараз побіч себе.

Не те на селі!

Тут селянин у всьому зависимий від природи, отже від Бога. Він на кожному кроці бачить Божу силу й Боже провидіння. Засіє зеренце в землю й бачить навіть, як із цього зеренця виростає збіжжа. Засадить кісточку черешні й бачить, як з часом із ньої росте дерево. Бачить, як у природі все мудро влаштоване й він свідомий цього: Хтось мусить бути, що збудував це все, влаштував це й кермує ним і дбає не тільки про людину, а й про пташку й про комашку найменшу.— Мусить бути Бог.

І тому лихі люди, безбожники, атеїсти, хоч здавна йшли туди, важкий мали доступ на село.

Та лихі ці люди, як побачили, що справа йде важко, хопилися інших способів.

І вони чули колись слова Спасителя: „Убють пастиря, а вівці розбіжаться". І взялися насамперед бунтувати людей на священиків. І священики люди й між ними бувають ріжні. Неодин наразив собі когось у селі то сим, то тим. Отсе використовували тай використовують досі ці лихі людці. „Ваш священик це, ваш священик те!" А трапиться, що священик справді, щось зробить не так як повинен — то вже цим діявольським слугам правдивий жир—вони тоді зроблять із мухи вола.

Коли вже так розсварять парохіян зі священиком, тоді беруться нищити віру в селян. І спершу теж ще обережно. Вдають нераз, що боронять „правдивої" християнської віри й ширять ріжні секти та прославя. Селянин, що став сектантом, уже є на ховзкій дорозі до безвіря. Він бачить, що все, що там у тих сектах діється, не має ніщо спільного з Богом, що наука цих ріжних па-

сторів не має нічого спільного з Божою наукою й уже легко піддається ріжним безбожникам: радикалам, сельробам, комуністам.

На жаль треба признати, що тепер на наших селах ці всі слуги диявола збирають чимале жниво.

І діється дивне диво. Хто пригляметься тепер життю міст, головно більших, фабричних і торговельних міст — завважає, що там люди щораз більше вертаються до Бога. У них уже це перешуміло, їм уже вся безбожницька базіканина вухами переливається, вони побачили, що всі теревені безбожників про високий людський розум, всі обіцянки кращого життя без Бога — це брехня, пізнали, що без Бога ані до порога й вертаються масово назад до Бога й то як робітництво, так купецтво й інтелігенція.

Зате на селі тепер агітація за безбожністю, за безвірям збирає більше жниво.

Це зівсімісінько так, як із міськими одягами. Якусь нову ношу заведуть у місті і вона там прийметься, та от мине рік, чи два й уже ця мода в місті не придатна й ніхто не купує. А купці мають богато ще того товару на продаж. Щож вони роблять? Збирають те дрантя й везуть на село „людей дурити". Там це „нова мода" й люди купують і платять нераз часом і за стару переношену одежу дорожче, як платили в місті, коли вона було справді нова мода.

Такою „новою модою" тепер на селі є „не вірити в Бога" а бодай говорити „Нема Бога! Я не вірю в Бога!"

В місті ця нова мода вже перевелася. Там уже й високо вчена інтелігенція вірить у Бога й ходить до церкви слухати слова Божого, ходять і купці, ходять і ремісники, ходить робітництво.

А село тепер доношує цю стару одежу, що скинуло місто. Вже є там богато таких, що не вірять у Бога, не моляться...

Мода...

Та, маймо надію, що село, що близько живе з природою й на кожному кроці стрічається з Божим Провидінням, скоро теж скине з себе ці старі міські лахи й верне до Бога...

ВАЛЬДЕМАРАС ОБЖАЛОВУЄ УРЯД

Бувший литовський премієр Вальдемарас, котрого (як ми про це писали) за роботу на шкоду литовської держави виселив уряд в повіт Кретингі, обжалував уряд перед судом. В обжалованню каже, що міністерство внутрішних справ підплачувало двічі опришків, які мали його спрятати з сего світу, що після арештування обходилися з ним, як з розбишакою і що врешті тепер його заслали у таке місце, що від найблищого лікаря віддалене на 40 км. Тим обжалуванням наробив Вальдемарас богато шуму у світі, бо як відомо, литовська держава дуже богато йому завдячує.

—o—

Що чувати в Індіях?

За останні тижні ситуація в Індіях погрізнішала. Що правда, то загальний протианґлійський рух у звязку з заповідженою конференцією „круглого стола", у якій мав взяти участь і Ґанді, втратив був зразу на активності, але коли конференцію почали відкладати на дальшу чергу, почалися нові заворушення. В містах Абугадабар і Сукур вибухли грізні заворушення на тлі сварки поміж Індусами а Магометанами, причому були вбиті і ранені. На м. Пешавар заповіли знову похід гірські племена і місто ледви оборонили. Всякий звязок з цим містом перерваний, бо повстанці позривали залізну дорогу й телеґрафи. В богатьох місцях повторилися теж сільські заворушення: учасники т. зв. пасивного опору продають публично не монопольну, а добуту з моря сіль і поліції приходиться ту сіль відбирати. В цілій країні знову кипить.

Бої на північніно-східній границі Індій

Афганське племя Афридів, що живе на північно західній границі Індій почало боротьбу проти Англії. Африди рушили в кількох відділах на Пешавар. Зайняти Пешавару їм не вдалося, бо Англійці вдарили на них сильно бомбами з літаків. Залізничі получення з Пешаваром перервані. Хоч Англійці 48 годин бомбардували позиції Афридів і кинули за цей час 6000 бомб, не вспіли доси опанувати положення під Пешаваром. Англійці стягають до Пешавару військо й панцирні поїзди, щоб остаточно знищити повстання.

На образку бачимо, як англійсько-індійські вояки дожидають біля укріпленого валу наступу Афридів.

—o—

Нова большевицька кручка

Щоби зібрати потрібні на дальшу індустріялізацію фонди, придумали большевики нову хитру штуку. Оце проголосили нову внутрішну позичку під кличем: „Пятілетка в чотирох ґодах!" і розпустили на села цілу товпу своїх наганячів, щоби намовляли селян підписувати облігації тої позички. Як доносить однак „Правда", селяне до тої нової грошодрайської хитрости поставились крайне ворожо і в богатьох місцях повбивали навіть аґітаторів за нею. Та сама часопись пише, що досі підписали селяне всього 3% передбаченої суми й накликає уряд, щоби він примусив їх до цього хочаб і найгострішими способами.

——o——

Шведський спосіб на комуністів

Творець комунізму Маркс казав, що „пролетарі не мають батьківщини" але Сталін, теперішний „батько" комуністів сказав теж, що батьківщиною комуністів-пролетаріїв є СССР. Спираючись на ту заяву, шведський союз патріотів предложив за поміччю преси комуністам, щоби вони виїхали до Большевії, а союз заплатить їм дорогу туди і дасть на місячний побут. Ті, що хотілиб їхати, мають виказатися членською виказкою шведської компартії та зложити кавцію, що не вернуть через три роки. Умовини дуже добрі, але шведські часописи пишуть, що напевно ніхто зі шведських комуністів не виїде, бо що інше бути комуністом, а що інше жити в Большевії, де є голод і нужда.

ПРИВЕРНЕННЯ ЗАКОННОСТИ ЦЕРКОВНИМ ВІНЧАННЯМ В АВСТРІЇ

Австрійська республика зараз в початках свого існування відділила церкву від держави і дозволила на цивільні шлюби та на розводи. Дійшло в коротці до того, що в Австрії є 100 тис. чоловіків, які мають по дві жінки, а кілька тисяч дітей є незаконних. Та нарешті й австрійські законодавці опамяталися. Найвищий австрійський суд, т. зв. „конституційний суд" видав недавно рішення, силою якого суди будуть узнавати законними тільки ті подружжа, які затвердить церква, а всі инші уважатимуться незаконними. Таку постанову винесли члени того суду, що є католиками і треба сподіватися, що відтепер не буде вже клопотів з розводами. Ще тільки питання, що зробити з тими 100 тис. неправих подруж, які силою того рішення „конституційного суду" стають неважними та з неправими дітьми, але за це клопотатиметься держава, бо вона до того лиха довела.

—o—

Китайці проти християнства

Націонастичний китайський уряд в Нанкіні видав гострі заборони проти християн. Заказав їм проповідувати публично Слово Боже та обмежив свободу руху всіх християнських товариств. Заказано теж всякі християнські сценічні й кінові вистави, а світової слави фільми „Цар царів" і „Десять заповідей" сконфісковано. Виконання та допильнування цих заказів доручив уряд міським урядам виховання та органам суспільної опіки. Воно не дивно, коли ззажити, що китайський національний уряд поганський, але дивно, що з християнами поступив так уряд, якого християни в Китаю підтримували.

—o—

Незвичайна операція американського лікаря

Американський хірург др. Бальцер перевів недавно в Шикаґу операцію, яка була одночасно і показом його нової методи хірурґічного лічення. Він оперував ногу Анни Вероні, яка була зломана в двох місцях підчас самоходового випадку. Др. Бальцер не засипляв хорої, лиш знечулив ногу спеціяльним способом так, що хора відповідала підчас операції спокійно на всякі запити і не відчувала болю. По скінченій операції др. Бальцер наложив на ногу ґіпс, а відтак казав хорій злізти з операційного стола і піти собі пішком до дому. Хора з початку думала, що він собі жартує, але коли він зовсім поважно свої слова повторив, вона злізла зі стола зробила один крок, а відтак другий і коли переконалася, що не відчуває жадного болю, пішла до дому пішки.

Платня робітників у большевії

По офіційлним больш. даним пересічна місячна платня робітника в промислі в першім півроці 1930 р. виносила 79 карб. і 59 коп. Взявши під увагу, що в той час 1 карбов. був менше більше 1 зол. (бо тепер виносить 84 гроші), то робітник заробляв около 80 зол. місячно.

З приводу цього пише московська „Правда" в ч. 166 таке: „...Зріст реальної заробітної платні за 1918 і -29 р. і за 1929—30 р. фактично спинений а за 1930 реальна заробітна платна обнижена головно завдяки зростови цін на приватнім ринку на продукти сільського господарства (мясо, молоко, масло, бараболі й огородові плоди). А кооперація достарчає робітничим центрам ці продукти незвичайно зле і в зовсім невистарчаючій скількости (передовсім такі міста, де є десять або двацять тисяч робітників)". Річ ясна, що зріст цін на продукти сільського господарства стоїть у прямім звязку з „по большевицьки" переводженою колєктивізацією і тій біді не поможуть жадні резолюції. „Підвишка" заробітної платні була „затверджена" і на XVI-ій партійній конференції і на листопадовім плєнумі ЦКВКП(б), а в дійсности заробітна платня не підвисшена, лиш вийшов „провал", при котрім радянський робітник платить за 1 пуд (16 кг) житної муки $6\frac{1}{2}$ карбов. за пуд пшона 15 карб. а за пуд бараболь 1 карб. Про масло, солонину і ін. робітник може лиш мріяти.

—o—

Страх на горобців

Один німецький селянин в Надренії не міг дати собі ради з горобцями, які нищили йому вишні. Аж одного дня придумав такий спосіб. На однім дереві умістив радієвий голосник. Ворони і горобці остовпіли, бо дерево заграло. Після всяких музичних кавалків почули вони арії з опер. Тоді частина птахів відлетіла, а відважніші таки лишилися. Вкінці почули вони якийсь басовий голос. Це був відчит якогось вченого професора. І цей грубий професорський голос видався птахам таким несамовитим, що раз на завсіди покинули сад, а второпний селянин не мав більше шкоди.

—o—

АМЕРИКАНСЬКІ РОЗВОДИ НЕВАЖНІ

Найвищий суд у Варшаві видав недавно присуд, який має засадниче значіння. Замешкалий в Зєдинених Державах Америки емігрант з Польщі вніс скаргу проти наложення на нього аліментації в квоті 30 зол. місячно, котрі мав платити жінці полишеній в Польщі. У своїй скарзі покликувався він на це, що розводовий американський трибунал розвязав його подружжа. Найвищий суд його скаргу відкинув, мотивуючи це тим, що присуд американського трибуналу не може мати в Польщі законного значіння. Подружжа заключене в Польщі, можуть лише місцеві власти розвязати. Очевидно, Католицька Церква не признає розводів, бо подружжа є нерозривна звязь.

МОРОЗИ В АМЕРИЦІ

По довготревалій спеці наступила в Америці нагла зміна температури. В Пітсбургу було ледви 10 степенів, у південних стейтах лиш 4 степені тепла, а в західній Вірджінії були навіть морози.

СНІГИ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ

В околицях Парижа у Франції, а також в австрійських горах Альпах упав при кінци минулого тижня сніг.

ХОЛЄРА В АФГАНІСТАНІ

Англійські часописи доносять, що холєра в Афганістані страшенно поширюється. Нарід кидає свої доми.

В МИКУЛИЧИНІ ЗГОРІВ БУДИНОК „ПРОСВІТИ"

В ночі з 17 на 18 ц. м. вибух у будинку „Просвіти" в Микуличині пожар, що знищив деревляні части будинку та товари, що належали до кооперативи. Потім перекинувся на віллю Ольги Семків і знищив її враз із уладженням. Шкоди загалом є на 50.000 зол. Пошкодовані були частинно обезпечені в ПЗУВ та в Дністрі.

ПОВІНЬ У НІМЕЧЧИНІ

Округу долішньої Лаби навістила велика повінь. Прибережні села під водою. Незвезені з поля збіжжа знищені наслідком підмиття піль. Також ріка Осте й її допливи значно візбрали й залили левади й надбережні ліси. Доси згинула через вилив одна людина.

ЩЕ 21 АВСТРІЙСЬКИХ ҐРАНАТІВ

Біля гостинця Радимно—Краківець в яворівськім повіті, найшли робітники, при копанню ровів в однім місці 21 австрійських ґранатів. Повідомлена військова влада в Перемишлі вислала туди піротехніка, котрий перевіз стрільна до перемиського складу амуниції.

В КИТАЮ ПОБИЛИ КОМУНІСТІВ

Генеральний штаб нанкінської армії, що воює проти китайських комуністів, оповіщує про побіду над китайськими червоними військами. Нанкінці заняли місто Цинанфу, де здобули 100 гармат і 30 тисяч крісів та взяли кілька сот полонених.

АРЕШТУВАННЯ ЕП. ПІМЕНА

Минулого тижня арештували чекісти голову української автокефальної церкви, старенького епископа Пімена. Його перевезли до Москви і замкнули в тюрмі.

ДІЯВОЛЬСЬКИЙ НАКАЗ

Рада наркомів Большевії видала наказ, яким конфіскує усі богослужебні книжки в церквах та книгарнях та всі релігійні підручники і книжки по школах. Книжки ці мають бути перероблені на часописний папір. Всіх, хто перешкоджуватиме в виконанні цього сатанського наказу, судитимуть за контрреволюцію.

ТАКОЖ НЕ ХОЧУТЬ

У слід за Америкою виступила проти торговлі з большевиками в останньому тижні гостро французька преса. На чолі тої кампанії стоїть сенатор Дальбіє, який обвинувачує большевиків, що вони хочуть здезорганізувати своїми товарами французький ринок і викликати економічну кризу та в той спосіб підготовити ґрунт під комуністичну агітацію у Франції.

ЛІТВІНОВ ТАКОЖ ЖИД

Відомий большевицький політик і комісар заграничних справ Літвінов є, як доносять польські часописи, звичайним жидком з Бялостоку і називався в цівілю Маєр Валлах. В тому місті він і родився 1876 р., опісля сидів кілька років в тюрмі за свої революційні переконання, зробив в 1907 р. напад на почву коло Тифлісу і до 1917 р. жив в Льондоні.

КРІВАВА СУТИЧКА СЕЛЯН З ПОЛІЦІЄЮ

ПАТ доносить, що в селі Вєжбіця біля Радома селяне боронилися перед комасацією грунтів. З того приводу прийшло на днях до крівавої сутички. На інжиніра, що робив поміри за селом, напали селяни. На поміч інжинірови прибула поліція, яка почала розганяти товпу, а та обкидала поліцію камінням. Поліція кинула між селян три бомби, що викликують сльози. Одна селянка відкинула бомбу назад між поліцію. Тоді поліція почала крісами розганяти товпу, що їй вкінці вдалося. В тій сутичці поранено камінням двох поліцаїв.

ДЕЗИНФЕКЦІЯ ШКІЛЬНИХ КНИЖОК

На внесок шкільних лікарів задумує міністерство освіти видати розпорядок, по якому всі старі книжки, що находяться у продажі в антикварнях, мають бути піддавані під наглядом санітарних урядів до сухої дезінфекції. В продажі будуть могли бути тільки книжки, що перейдуть дезінфекцію і матимуть відповідну печатку. Це зарядження є дуже цінне, бо за помічю старих книжок переносилися ріжні бактерії та хороби на нових їх власників.

Жертва Тихого Океану

Новозеляндський пароплав „Тагіті", який бачимо на нашій світлині, впав жертвою катастрофи на позному морі. Пр чина катастрофи була досить цікава: Пароплав загубив в часі їзди розгінну турбіну а через отвір почала вливатися вода. Залога не могла заткати отвору і пароплав мусів взивати помочі. На щастя недалеко находилися другі пароплави, що прибули з допомогою, й один американський кружляк взяв на себе загрожених смертю людей, 165 пасажирів і 110 моряків. Після того „Тагіті", що мав 7898 тон обєму і в часі війни був военним транспортовим судном, пішов на дно океану.

Життя без голови

По відрубанню голови у людей і звірят життя як цілість негайно завмирає. Та велика скількість клітин ще жиє кілька днів. У комах життя по відрубанню голови продовжується так само в незмінених майже умовинах. Вчені вияснюють це явище великим значінням, яке мають для життя комах звої нервів і кровоносних судин, що ведуть до мізку. Французькі вчені перевели цікаві досліди і доказали, що деякі роди гусениць по відрубанню голови живуть дальше, лиш з тою ріжницею, що їх рухи значно повільніші. Вони переміняються в кукли, з яких виходять опісля мотилі але також без голови. Ці мотилі нічим не ріжняться від мотилів з головами. Французький вчений Камбуе ствердив на однім ґатунку мотилів острова Мадагаскар таку сильну життєву силу, що рішив дослідити як довго живуть такі безголові мотилі. Він прийшов до заключення, що такий безголовий мотиль живе довше ніж з головою так немовби в мотиля з головою його мізкова праця скорочувала йому життя, себто життєва сила внаслідок тої праці зуживалася. Він подає такі висліди зі своїх дослідів: Самець з головою жив 7—10 днів. Самець без голови жив 13 до 18 днів. Самка з головою жила 7 до 11 днів, а без голови 10 до 16 днів. Камбуе робив досліди і з іншими ґатунками мотилів на Мадагаскарі і висліди були подібні. Він зазначує, що брак голови в мотилів не був перешкодою в розмножуванню.

—о—

ЗОЛОТИЙ ФОНД ДЕРЖАВ

Америка видала офіціяльну статистику, в якій подано докладно, кілько золота має кожда держава.

Цифри ті зладжено на 31. грудня 1929 р. Найбогатша в золото держава, це Злучені Держави Півн. Америки. Вони мають 3.900 міліонів долярів у золоті.

На другім місци стоїть Франція, якої золотий запас виносить 1.633 міліонів дол. Дальше слідує Англія, яка має 711 міліонів золота. Відтак іде Німеччина з 544 міліонами дол., за нею Японія з 542 міл., Аргентина має 434 міл. й Італія 273 міліони дол. у золоті. Загальна цифра світового золотого запасу виносить 10,291 міліонів долярів. У процентовім відношенню стоять на першім місці Злуч. Держави, бо мають 27,9% загальної скількости золота, Франція 15.8%, Англія 6.91%, Німеччина 5.29% і Японія 5.27%. З того видно, що Англія дуже мало перевисшає Німеччину і Японію.

ПАРОТЯГ-ВЕЛИТ

В Злучених Державах почав на днях курсувати перший паротяг-велит. Він важить 505 тон (50½ вагонів), а довгий він на 38 метрів. Його збірник на воду може вмістити 96 тон води, а на верх збірника набирає ще 27 тон вугля.

НОВИЙ МОНАСТИР В РИМІ

Св. Отець доручив вибудувати в Римі новий монастир для монахів Бенедиктинців. Вони, по бажанню Папи, мають зайнятися ревізією одного з найстарших текстів св. Письма, т.зв. Вульгати.

ПРИЯЗНЬ МІЖ ІТАЛІЄЮ І СССР?

Як відомо, большевики заключили з Італією торговельний договір. У слід за тим торговельний представник Большевії в Римі одержав доручення поробити всі можливі заходи для того, щоби між Італією а СССР прийшло до політичного договору приязни, на взір большевицько-німецького.

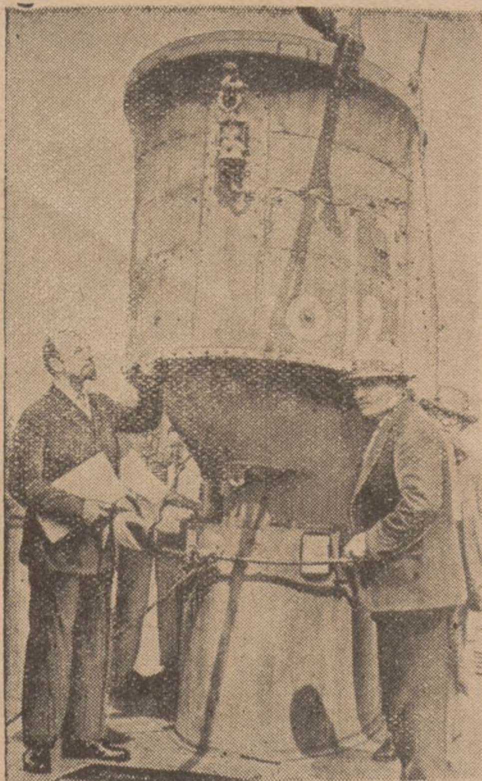
ЩЕ ОДНА ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЯ

Жидівська телеграфічна агенція подає з Москви вістку, що понад 10 тисяч жидів вибралося побачити отворення нової жидівської кольонії Ізлючиста, в окрузі Кривого Рогу. Це вже третя жидівська автономна республика на Україні. Вона обіймає 9 жидівських і два українські села. Населення виносить 9000 жидів і 4000 Українців.

НАСЛІДКИ ПОСУХИ В АМЕРИЦІ

В цілому ряді стейтів, які навістила посуха, рільна продукція дала такі марні висліди, яких не нотовано тут протягом останніх 25 років. Бідніші круги населення дуже марно себе відживляють, так що заходить небезпека появи епідемічних недуг. Посуха знищила коло 100 міліонів бушлів ріжного роду збіж. Дощі, котрі тепер почали падати, є зовсім недостаточні, аби зарадити катастрофі. А негайне обниження температури в цілому краю причинюється до дальшого винищування рільної продукції.

ПІДВОДНИМ СУДНОМ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА

Американський летун Вілкинс виїхав над море щоб оглянути підводне судно „0·12", в котрім хоче вирушити до півн. бігуна. Судно буде мати дві сталеві пили до краяння леду, в нім зміститься 18 осіб залоги, запас оливи і бензини, який має вистарчити на 7000 морських миль і харчі на рік. Що 100 миль буде судно випливати на поверхню моря, оскільки верства леду не буде за груба. До пробивання леду вживуть рухомих пил, які будуть прикріплені зпереду судна.

На образку бачимо Вілкинса як оглядає судно.

НОВА ПОЛЯРНА ЕКСПЕДИЦІЯ

В вересні ц. р. вирушить нова російська полярна експедиція на остров Сєвєрная зємля, колишній край Николи II. Проводитимуть нею професори Шмід, Візе і Самойлович, відомий з виправи Нобілього, а завданням експедиції буде прослідити географічні умовини острова та можливости звіроловлі на ньому. Перший раз буде теж на цьому острові побудована научна та радієва стації.

СМЕРТЬ ПІД КІНСЬКИМИ КОПИТАМИ

В Боришківцях у Борщівщині в часі звоження збіжа Степан Репетівський (21 літ) привіз віз зі снопами до стирти та скинув їх, зліз з воза та взявся скручувати собі папіроску. Дозорець Іван Больчук нагнав його, щоб зараз їхав до роботи. Репетівський скочив на віз, та не вспів схопити віжок у руки, як коні чвалом рушили з місця просто на стоячих робітників Один із робітників, назвищем Бохан, не вступився на час і коні потратували його так, що він до 6 годин помер.

ЗВІДКИ ПОЛЬЩА БЕРЕ ТЮТЮН?

Протягом 1929 р. достарчили тютюн до Польщі такі держави: Болгарія за 11 міл. зол., Італія $10\frac{1}{2}$ міл. зол., Радянщина 5 міл. зол., (і большевицький тютюн курили в Польщі), Злучені Держави $4\frac{1}{2}$ міл. зол., Бразилія 3 міл. зол., Голяндія 3 міл., Угорщини 3 міл., Туреччина $2\frac{1}{2}$ міл, Англія $1\frac{1}{2}$ міл., і Німеччина $1\frac{1}{2}$ міл. зол. Загалом привезено до Польщі 165 тис. сотнарів на квоту 52 міліони золотих.

—o—

К. Л. 2

ДО ХРИСТА

І став йому оповідати старець Трифон (так звався цей Жид) насамперед про себе як він пізнав світло Христової науки. Він вчитувався у книгах старого завіта, а найбільше в книгах пророків. І звернуло його увагу, що ці, що проповідували Христову науку, покликалися на місця в пророків, де вони заповідають прихід месії. Тому й став він прислухуватися наукам християнських проповідників. Спершу тільки так із цікавости, а потім зі щораз більшим запалом. І щораз ясніше ставало йому, що Ісус цей месія, що його прихід від давна заповідали пророки, пізнав, що наука його Божа наука, а віра одиноко правдива.

І закінчив старець Трифон:

— А всі ці фільософи, що в них ти шукав правди, що в них старався ти найти шлях до Бога, все це ніщо, або дуже дуже маленько. Тільки найбільші уми, такі як Сократ і його учень Плятон пізнали тінь Правди, а тінь не сонце, тільки товаришить соняшньому промінню. Ось і ти кілько нашукався по цих ріжних фільософічних школах. І що найшов, крім блудів і пересудів — хіба що ще більше збаламутився, більше збився з дороги на манівці. І воно так мусіло бути, бо не може бути дві правди, тільки одна, а ця Правда Ісус Христос, Бог, що зійшов на землю й прийняв на себе тіло людини, щоб терпінням і муками спасти рід людський від первородного гріху.

Все це було для молодого мужчини таке нове, таке ще мало зрозуміле, а однак відчував уже він у глибині душі, що тут саме правда, що тут аж найде він Бога.

І він каже Трифонові:

— Говори, старче, виясной мені все! Я вже знав трохи про християн і їх науку. Чудували мене нераз, як приглядався їх мукам і смерти, їх постійність, непохитність і твердість у вірі в їх Бога й їх охота вмерти за Правду. Та я вважав, що це віра простих, невчених людей, що не має ніщо спільного з наукою, аж ти зацікавив мене щораз більше. Говори, старче, говори.

І став йому старець наводити місця з святих книг старого завіта, де Бог обявив провідникам вибраного народу правду й заповів прихід Спасителя І як з приходом Ісуса Христа сповнилося все, що в цих книгах заповідалося, все до найменьшої дрібниці. Чуда, що творив Христос на землі, а передусім сповнення старих пророцтв, це певний доказ, що Ісус Христос месія й Син Божий. Хто досліджує Святе Письмо старого й нового завіта, найде цю правду. — Однак тут не так, як у поганських фільософів, що можна блукатися ріжними манівцями. Тут є один певний шлях до Світла, та до досліду на цьому шляху треба покірної молитви. Тільки, коли ти дослід злучиш зі щирою молитвою, найдеш те, чого шукаєш, найдеш Бога й пізнаєш його.

Вечеріло вже й старець розпрощався з молодим мужчиною.

— Час мені до дому — Та ти виходи тут над море частіше, могтимемо дальше говорити про науку Ісуса Христа.

Повагом у задумі вертав молодий мужчина з над моря у свою тиху до-

ВІЗД ДО КАНАДИ ЗДЕРЖАНИЙ

З Льондону повідомляють, що Канадійське правительство постановило з причини безробіття заборонити візд до Канади імігрантам з Европи. Імігрантів з Англії будуть пускати лиш тоді, коли провіриться, що мають вони зі собою відповідну суму грошей.

ВИВІЗ ПШЕНИЦІ З КАНАДИ

Звіти з елєваторів з Монтреалю, Квебеку, Сорел і Ванкувер подають, що за місяць червень вислано до заморських країв 10.152.069 бушлів пшениці, а до Зєдинен. Держав Америки 9.411.926 бушлів. Канадійські фармери сподіваються, що цього року буде можна лекше спродавати пшеницю тому, бо інші краї виказують гірші урожаї.

ГОРЯЧИЙ ГРЕК

З Атен повідомляють, що в грецькім порті Пірей арештовано капітана грецького корабля „Баляті" і трьох корабельних старшин. Капітана обвинувачують, що він казав кинути в море пять подорожних, що всіли на корабель без білєтів. Два з них були Еспанці, а три Німці. Дружина капітана, з німецької родини, змусила свого чоловіка при помочі револьвера, щоб велів їх виратувати з моря. Один Еспанець втонув, а другого виратували. Другому Еспанцеві дав капітан 20 англ. фунтів штерл., щоби нікому про це не говорив. Еспанець взяв гроші, але таки повідомив англійську морську владу в Порт Саїді, а вона в свою чергу донесла про це грецькій адміралиції.

З Фінляндії — країни озер і ловів

Відома зі своєї геройської боротьби проти большевицької зарази Фінляндія, це країна, богата в озера, ліси і дикого звіра. Богато людей має там прожиток із ловів. Тому не легкий це хліб польовання, особливо в північній богатій в озера Фінляндії: Мисливі вибираються на польовання на човнах і не мало труду мусять перенести, щоб вернути до дому з човном навантаженим добичю, як ось бачимо на нашім образку

—о—

Німецький корабель і приїзд през. Мосціцкого до Естонії

„Слово Польске" з дня 20.VIII ц. р. приносить під наголовком „Вибрикі нємецке в Естонії" таке: Підчас візду президента Мосціцкого до порту в Таліні німецький корабель, що стояв на якорі вивісив на щоглі старий капелюх і діравий чобіт. Естонська портова поліція підїхала до того корабля і візвала капітана, щоб казав зняти зі щогли ті лахи. Рівночасно списала поліція протокол і покарала капітана грошевою карою.

мівку. Дорогою передумував він іще раз усе, що почув від старця Трифона.

— Так тут правда — говорив він до себе. — Недаром уже давніше чудували мене вони, християне. Ще тоді, як я був усею душею плятоніком і чув, що закидували християнам, ще тоді чудувало й захоплювало мене це, як вони не жахалися ні смерти, ні найстрашніших мук. І тоді вже приходило мені на думку. «Не можливе, щоб ці люде жили в грісі та в проступках!» А тепер певний я, що вони мають правду, віру правдиву, й вона саме давала їм цю силу не жахатися ні мук, ні смерти.

Борець Христа.

Спокій найшов тепер Юстин. (Таке імя одержав молодий фільософ при хрещенні). По тількох блуканинах манівцями ріжних людських фільософічних наук, вкінці найшов він спокій у Христі.

Та чим ясніше, чим тепліше розпливалося Христове світло в його душі, тим болючіше мучила його думка, що так багато людей ходить у темряві:

— Боже, Боже! — молився він — дай мені змогу, дай мені снагу, дай мені силу навернути як найбільше блудних овець на Твій шлях Правди. Дай мені можність бути другим людям помічником і дороговказом. Зішли на мене Духа Святого, так як зіслав Ти колись на апостолів Твоїх у Зелені Свята.

І дивне диво! По цій щирій молитві чув він у собі більшу силу й більшу потребу душі голосити Христову Правду.

І ще з більшим запалом брався він тоді до читання святих книг. Пив із них мов із криниці цілющої води. Що знав уже науки всіх поганських фільософів і цих, що шукали правди й цих, що вдавали, що найшли її, знав їх способи й засоби, то легко йому було виступити до розправи навіть із найбільш ученими.

І сказав він собі:

— Від тепер я посвячу всі мої сили на службу Христові.

І як колись св. Павло, так він тепер пустився на мандрівку. Від країни, до країни, від міста до міста, від оселі, до оселі.

І велика була ловля апостола-фільософа. Не меньша як перших апостолів. Та спосіб його голосити Христову науку був інший. Він і як християнин лишився фільософом.

Думав він собі:

— Колись св. апостол Павло хотів в Атенах навертати грецьких фільософів, та по розмові з ними закинув цю думку на все. А я таки піду між них і їх засобами буду вияснювати їм Христову науку. Бож і в цих поганських фільософів є зерна Божої Правди, тільки дуже, дуже перемішані з кукілем і половою. Великі уми прочували це, що Господь наш Ісус Христос виложив ясно, що відкрив нам, обявив. Тай це пізнання, це розуміння, що його здобули поганські фільософи, від когож воно як не від Бога. Заки Бог зіслав свойого Сина, щоби спас світ, обявив великим умам частинку предвічної Правди, чи радше дав змогу їх розумови прочувати її. Усяж Правда в світі тільки з одніського джерела, вся від Бога, від Христа Господа, що як божеське Слово від прапочину кермував долею людства. І божеське Слово було саме, що дало Плятонові й іншим великим умам дрібку просвітління.

(Дальше буде).

Нюх у комах

Напахнювання бжіл.

Змисли служать людині й звірятам до орієнтування в світі. Людина зі здоровими змислами пізнає предмети, знайомих, розпізнається в виборі дороги, якою йде при помочі зору. Сліпому заступають зір слух і дотик.

Чи так воно й у звірят?

Багато примірів каже нам здогадуватися, що домашні звірята (собака, кінь, корова) послугуються не тільки зором, дотиком і слухом, а й нюхом.

Так воно й у комах. І для комах нюх це один із головних змислів.

Так є в нетлі. Нетля нетлю пізнає по запаху. Запах нетлі дуже слабонький і людина не чує його зівсім, а однак нетля чує його. Відкіляж ми це можемо знати, коли людина не чує запаху нетлі?. Учені зробили цей досвід так. Зловили нетлю й пустили її під скляну прозору посудину, так що з неї не міг продістатися ніякий запах. Другі нетлі пролітають побіч і зівсім не звертають уваги на нетлю під склом. Колиж дати нетлю під посудину з густої сітки, то нетлі прямо облягають посудину.

Незвичайно вразливий мусить бути нюх у бжіл. Богато явищ із їх життя вказує на це. Так пр. як відомо рій бжіл громадиться довкола матки. Коли в цеї матки вирвати залози, що витворюють запах, тоді вже не притягає вона бжіл до себе. Рій розлітається, трудящі бжілки кидають працю, царство бжіл розпадається.

Край очка вулика стоїть завсіди на варті бжола. Це сторожкий вартовик, що не впустить якогонебудь влізливця в вулик. Тільки свої бжоли можуть увійти без труднощів. Бжіл із інших вуликів не впустить вартовик ніяк.

По чімже ця бжола, що стоїть на варті, відріжнює свої бжоли від чужих. Який клич вулика? Мабуть цей клич це запах прикметний бжолам цього вулика. За цим здогадом промовляє це, що коли бжолі витяти пахощеві залози, то її вже не впустять у вулик.

Пахощеві залози бжіл-робітниць служать їм до надавання цвітам багатим у мід пахучого знаку, що їх товаришкам вказує на якому цвіті найдуть вони богату добичу. Кожна бжола, коли найде медоносний цвіт, лишає на ньому каплинку пахучої течі, яка вказує іншим бжолам де їм сподіватися багатого збору.

Віддавна знали пасішники, що бжола добре обвантажена медом, коли вернеться в вулик, робить якісь дивні рухи, начеб танцювала. Цей танок був загадкою. Загадку цю розвязують отсим здогадом: Ось бжоли, що є в вулику, окружають таку, що вернулася саме з виправи по мід. Ця бжола крутиться тому, щоб інші бжоли могли її обнюхати. В запаху, що його розсилає бжола, вичувають вони запах цвітів, із яких перша бжола принесла багату добичу й учаться осьтак на яких цвітах мають шукати меду. Дослідники робили ще таку

Танець бжіл.

пробу. Пахнили вони бжолу запахом цвітів, що їх глибокі чаші не позволяли бжолам дістатися до меду. Таку напахнену бжолу пускали й вона вертала в вулик. Бжоли обнюхали її й вилітали та обсідали ці квіти, що з них зроблено це пахнило, що ним напахнено бжолу. Бжоли очевидно даремно силувалися, щоб набрати меду.

—o—

ПОДАТКИ В ПОЛЬЩІ

(–) Що раз важче, щораз сильніше налягає на населення Польщі тягар податків.

Паде під вагою надмірних податків усе громадянство: паде промисл, паде купецтво! Та вже, чи не найбільше відчуває тягар податків селянство.

Управа збіжа в сьогоднішних часах коштує таки богато! То не те, що колись, посіяв тай зародило! Тоді було з чого лишити частину поля облогом, щоб відпочало. А тепер у кожного землі обмаль, треба все поле засівати, а щоб добре земля родила треба її гноїти — гною з обори за мало — треба купувати штучні погної А вони дорогі! А знаряди господарські? Солоно треба за них платити!

Все, що селянин потребує купити дороге, а збіже дешеве. Таке дешеве, що нераз і не оплачується вже управляти його.

А тут податки! Очевидно платити мусиш, та відки взяти? Про це не питають.

Ідуть жалі податників до міністерства. І ось недавно здавалося мали ці жалі деякий успіх. Міністер фінансів обіцявся, що податки будуть стягати огляднійше, не дуже будуть натискати, підждуть.

Та коротенька була втіха податників!

В останних днях принесли часописи вістку, що податки будуть стягати дуже строго, бо ждати ніколи: держава має великі видатки й потребує гроша.

На осолоду податникам начальник виділу міністерства фінансів Павло Міхальський вираховує, що податники, в Польщі платять меньше податки як в інших державах. Він пише: „Обтяження всіми податками державними та самоврядними виходить на голову:

в Польщі . .	90 зол.
в Італії . .	256 „
у Франції . .	433 „
в Німеччині . .	479 „
в Англії . .	778 „

Щоб це ще ясніше стало громадянам Польщі, пан Міхальський вичислює навіть на відсотки, яка частина до приходу одиниці йде на податки в Польщі, а яка в інших державах. Він рахує це так:

З приходу кожного громадянина, чи громадянки беруть на податки:

в Польщі . .	13·5 відсотки
в Італії . . .	20·7 „
в Англії . . .	21·3 „
у Франції . .	23.1 „
в Німеччині . .	36 6 „

Це ніби значить, що громадянин Італії, Німеччини, Франції й Англії дає на податки аж пяту, а то й четверту частину всего свого приходу, а громадянин Польщі тільки сему частину.

Та воно тільки так рахується при зеленім столику. А по правді воно інакше! Кожен, хто вміє хоч трохи думати, знає, що хто має прибутку багато, тому хоч прийдеться на податки хочби й че-

твертину, то йому лекше це прийде, бо йому більше лишиться, а в кого приходів маленько, то хочби платив тільки десяту частину, це вже для нього тягар.

Німці ще до світової війни обрахували були це так:

Родина, що має приходу:	меньше як 1200 нім. м.	1600 2000 мк.	3000 4000 мк.	понад 5000 нім. м.
видає:				
на харчі	54·2 %	51 %	38·1 %	30.3 %
на хату	24 2 „	18 „	18·5 „	14·5 „
на одяг	9 2 „	11·5 „	14—„	14·9 „
на паливо й світло	6·2 „	4 5 „	3·6 „	3·1 „
лишається на інші видатки	10·2 „	15—„	25·8 „	36 8 „

З цеї таблички бачимо, що хто має приходу тільки 1200 марок, то платить з цього приходу більше як половину на харчі, майже четвертину на хату, майже десяту частину на одяг і т. д. а на інші видатки лишається йому тільки десята частина приходу (120 марок). Інакше в цього, що має прибутку понад 5000 марок. Він на харч видає менше як третю частину приходу, на хату й одяг меньше як третю частину, а на інші видатки лишається йому більше як третина приходу (36·8%).

В Польщі, як обраховує Міхальський, припадає на кожну голову пересічно 666 зол. приходу, то значить, що на родину прим. із пять голов припадає 3300 зол. Коли зважимо, що тепер усе, що треба купити богато, дорожче як перед війною, то прихід 3.300 зол. буде рівний передвоєнному приходови 1200 нім. марок.

А цим, що мають такий прихід лишається тільки десята частина на „інші видатки". Коли, як каже п. Михальський на податки йде в Польщі 13 5 відс. приходу, (майже сема частина приходу), то значить приходу, що лишається з конечних видатків, не вистане навіть на податки.

Значиться, рахунки пана Міхальського це пуста забавка.

Анґлієць має пересічно приходу понад 10 тисяч золотих, то йому заплатити й четвертину на податки не тяжко, бо все йому лишиться на життя 7.500 золотих.

Це розуміють інші польські вчені. І так проф. Кжижановський пише в своїй книжці про податкові тягарі: „Вважаю доказаною правдою, що громадяни в Польщі перетяжені податками".

Але найкраще знають про це самі податники, бо відчувають цей тягар на власній шкірі. Та державні чинники повинні самі знати, що коли не буде якоїсь заради, то грозить неминуча руїна і промислові й торгівлі, а передусім хліборобству, що вже й так задовжене по вуха й дальше задовжується бо мусить.

Чехословаччина відбудовує своє садівництво

25 міл. ч. кор. допомоги селянам.

Чехословацький уряд рішив направити усі ті шкоди, що їх чеському садівництву нанесла минулорічна зима. Шкоди ті величезні: На просторі чехословацької республики вимерзло минулого року 9 міл. овочевих дерев, з того 5 в Чехах, 2 5 на Моравах, 1·2 на Словаччині і 200 тис. на Закарпатті. Кількість овочів, які через те втратила Чехословаччина, обраховують на 20 тис. ваґонів, вартости що найменше 200 міл. чеських корон, не враховуючи сюди шкід, що були у винницях та в шкілках овочевих дерев, знов яких 200 міл. ч. к. Крім цього понесла ще Чехословаччина втрату через те, що тих 20 тис. ваґонів овочів це четвертина всього овочевого збору Чехословаччини і вона їх вивозила за кордон; нині вона не то не може їх вивезти, але мусить ще привозити овочі, а через те держава втратила і частину доходів і ті ринки, які досі засилювали чеські овочі. Через те чехословацьке міністерство рільництва рішило ці шкоди як найшвидше зліквідувати, а то через відбудову садівництва. Воно призначило на ту відбудову 25 міл. ч. к. і з тих грошей частина піде на заложення нових овочевих шкілок, які за кілька літ виховають богато молодих щіп, а частина їх буде признана як допомога господарям, що схочуть поправити свої сади. Хто з них схоче засадити на місце змерзлих щонайменше 20 нових дерев, дістане на закупно щіп гроші від держави і тільки буде мусів виказатися, що на ніщо інше грошей не видав. Так дбають за рільництво культурні держави.

—o—

Як закладати сади

Сади закладається для ріжних цілей та у нас найчастійше закладають сади для власного вжитку та для зиску. Тому то і звернемо увагу на ті два роди садів. Найважнійшою річчу при закладанню саду, це вибір відповідного місця. Доходові сади т. зн. для зиску треба закладати близько господарства, бо вони його прикрашують своїм зверхним видом. Щоби такий сад заложити треба передше добути всі потрібні до цього відомости, щоби при закладанню не наробити похибок, які відтак цілими роками даються в знаки. Треба добре розглянутися в місцевости, де має бути заложений сад, бо власник саду положеного блище ринку збуту, буде мати більше замовлень на овочі при менших коштах достави, а тим самим осягне вищу ціну на овочі. Власник саду віддаленого від міста чи фабрик, мусить бути дуже обережний, щоби в будуччині не мати страт. Бо брак доступних комунікаційних доріг, впливає на знижку зисків.

Продажу овочів треба добре зорґанізувати, щоби у відповідній порі корисно продати. Найлекше це перевести там, де більше овочів і де однаковий товар. Там повинні власники зорґанізуватися для своєї власної користи. Тепер якраз ціни овочів страшно високі, бо в нас нема організації торговлі овочами. Заки овоч дійде до споживача, переходить він безліч рук всяких посередників. Наслідки цього такі, що садівник віддає свої овочі майже за безцін, споживач платить за ті овочі солено, а чистий зиск забирають посередники.

Тепер слідби приглянутися і технічній стороні закладання садів. Найперше треба застановитися, які дерева садити. А садити треба цей рід дерев, які найліпше в тій околиці ростуть. Отже о скільки в даній місцевости ростуть найкраще яблуні, не треба там садити груш чи інших, які не вдаються. Оскількиж усі роди дерев добре ростуть, тоді вибрати такі, яких овочі найліпше там оплачуються. На прим. яблуні ростуть в продувних місцях, люблять тверду але вогку почву. Вони не люблять сухих пісків, вапнистої і занадто мокрої почви. Про те, які роди овочевих дерев і кущів де садити, буде на другий раз.

—o—

Літаки на службі огородництва

Розвій повітреплавства дійшов до того, що цвіти, які ще в неділю рано цвили на грядках в Єгипті, вже можна бачити вівторок рано на виставах льондонської торговлі цвітів. За 2 дні перевозять ті цвіти на літаках. Цей перевіз зовсім не дорожчий від плекання тих цвітів в інспектах з тою лише ріжницею, що в інспектах ніколи не можна так гарно виплекати цвітів, як це робить сама природа. Заки приступлено до перевозу цвітів, вже багато ранше перевожено з Єгипту повітряною дорогою капусту і молоді помідори, які привожено до Льондону ще зелені і вони дозрівали вже самі на сонці. З Олександрії привозять літаки навіть такі овочі, що не ростуть в Єгипті, але в далеко положених частинах Африки. Овочі привозять у зовсім добрім стані. Одна льондонська фабрика, що робить мармоляду з суниць, спроваджує ті ягоди повітряною дорогою. Суниці привозять ранком до летунського порту в Кройтоні, відтак везуть їх самоходом до фабрики, а вже по полудні продають з тих суниць мармоляду.

—o—

Крівaві жнива на Вел. Україні

„Комуніст“ доносить. В звязку зі жнивами занотовано на цілій области рад. України масові кріваві розправи селян з комуністами та колхозами. Селяне домагаються рішучо звороту збіжжа. В околицях Полтави, Кременчуга, Чернигова та Харкова оперує кілька більших повстанчих загонів, що підпалють єколгоспи та вбивають комуністів. В с. Трипілля б самого Київа селяне вбили членів місцевої ради, розоружили міліцію і проголосили нові вибори до управи села. В звязку з тими заворушеннями йдуть на Україні широкі розташовування по селах на час жнив красноармейських відділів.

Відколи вживають люди перцю

Перець, якого вживаємо як приправу до страв, має свою цікаву історію, хоч мало відому. Старинні Римляни і Греки вже знали перець і як твердить Теофразій, що жив у IV століттю перед Р. Хр. — розріжнювали два роди перцю: довгий та округлий. Оскільки відомо, вже Олександер Македонський завів уживання перцю, а пізнав він перець підчас своїх військових виправ. Горацій згадує у своїх творах, що в його часах вже уживали перцю, а вчений Касій був перший, що подавав гостям на бенкетах сільнички наповнені „білим перцем і чорною сіллю“.

Вже в старині був перець дуже дорогим продуктом. Дуже часто володарі побіджених заморських країн мусіли платити данину відповідною кількістю перцю, що цінився на вагу золота.

В списі дарунків, які прислав якийсь африканський князь римському сенаторови, є також перець у золотих сільничках. Алярих, що облягав Рим в 408 р. по Р. Хр. поставив як одну з умов піддання міста окуп з 3 тисяч лібрів перцю. В пізніших часах цісар Теодозій післав вождові Гунів Аттилі велику кількість немеленого перцю, щоби зєднати собі ласку „Божого бича“, як називали Аттилю.

—о—

ВПИСИ до ШКОЛИ ГАРБАРСЬКО БІЛОСКІРНИЧОЇ У ЛЬВОВІ

Вписи на 3-літн. курс фахової школи Гарбарсько-Білоскірничої Промислового Патронату у Львові відбудуться між 1 – 3 вересня ц.р.

Подання треба вносити до Дирекції школи, Львів, вул. На Блонє ч. 3, найдальше до 30 серпня. Приймають кандидатів: 1) що скінчили 14 рік життя, а не переступити 18 року життя, 2) що скінчили семиклясову школу, або рівнорядну клясу середньої школи. (оскільки була в науці перерва треба долучити свідоцтво моральности,) 3) метрика уродження. З огляду на те, що кількість місць в школі ограничена, треба поспішитися з внесенням подання.

ГОЛОД В АМЕРИЦІ?

„Червоний Хрест“ зложив президентові Гуверові звіт про господарське положення в 18 американських стейтах, в яких панувала жахлива посуха. Як виходить з того звіту, в околицях, куди перейшла спека, почався голод та занотовано богато випадків голодового тифу.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

Анатоль Курдидик

Село йде з нами...

Комісар «боротьби з вірою» прийшов у Калинівку. Казав, щоб оголошено в селі, що він приїхав розяснити людям в голові і сів у хаті.

Сів і закурив. Одну скурив, другу скурив, третю скурив...

Скурив ще і четверту, як двері відхилилися і вліз чоловяга.

— Ви мабуть хазяй тут?

— Я ніби так. Бо правду кажучи, ні. Або таки так.

Комісар подумав хвилину над цею заявою.

— Мені доручили до вас заїхати. Казали, ви добрий товариш і комуніст.

— Я? Ніби так.

— Так я приїхав почати у вас боротьбу з вірою. У вас ще церква є? Церкву маєте добру?

— А, Богу дякувати, маємо.

Комісар скривився, якби його мозіль запік.

— Ви знаєте: в людей закріпилася з давен-давна зараза, одурманив їх чад. Боротьба з ним тяжка і я думаю, ви поможете нам...

— А щож? Як з чадом — то поможу. З заразою теж. Коби Господь милосердний сили дав, то поможу. Звісно, чад на смерть забе. Он у нас вторік стара баба Онисиха заткала каглу на ніч, а рано вже й на той світ пішла — дай їй Боже царство небесне...

Комісар скрутився дико на лавці і почав з іншої бочки.

— Сідайте!

— А дай Боже, щоб добро сідало!.. Комісар надувся.

— Ви комуніст — чи ні?

— А ніби так. Комуніст.

— Азбуку читали?

— Читав.

— Кілько у вас літ.

— А хвала Богу, пятьдесять.

— Маніфест читали?

— А читав. Старий я, але очі, Богу дякувати, добре бачуть. Як тільки приїхав з поля, так засвітив і зараз таки читав.

— Ну і як?

— Ано, мудро написане. Штудерно. Виходить: у нас всьо, а в буржуїв ніщо.

— І ще що?

— Ано, ми все — а вони ніщо.

— І ще що?

— Ано, вони ніщо — а ми все.

Комісар глипнув зпід ока.

— Так, значить, подобалося?

— Як, як не подобатися. Тож там усе, як в Євангелію святому: бідному треба помогти, голодному дати хліба, а всі люди брати...

— Але ви комуніст?

— Ано ніби так. Казав Христос, що люби брата, люби бідного, комуна так каже — то я й комуніст.

Комісар кинув гнівно недогарок на землю.

— Чи люди посходяться?

— А чомуби ні.

— Чогож це нікого немає?

— Ще з поля немає. Але посходяться. Люди розумного слова послухають. От Петро читає що вечера Святе Письмо, так до нього повна хата найде...

— Що за Петро?

— Та ви не будете знати. Кривий. Ще як малим хлопцем був, то кобила копнула. Так тепер і прозвали: Кривий Петро. Кожна дитина вам покаже. І добрий чоловяга, хай його Господь милує.

— А комуніст?

— І ще який! Як посходяться до нього люди, то часом почнуть балакати про всяке. Ото раз Пилип зза горба сказав, що комуна зла, то той так і скочив: «щоб тебе Господь вразумив ласкою своєю. Ти знаєш, що добре?» І Пилип як води набрав.

Комісар закурив знову. Пакав люто й затягався димом. Починав нетерпеливитися. На дворі сумерк, до хати в місті три верстви, а тут нікого нема.

Пакав і затягався.

Попід вікнами мигнуло щось. В сінях зашлапало, висікало ніс і отворило двері.

— Слава Богу. Чи то ту будь той чоловік, що має розяснювати в голові?

— Слава на віки! — підвівся хазяй. — А то ви, Степане?

— А я! Віддавна темніє мені в очах. Як кошу, то так в голову і тьмою бє. Як тільки вчув, то гадаю: Послав Господь доброго чоловіка. То мабуть ви будете?

— А я...

— Щоб вам Господь здоровля послав. Знаєте, я маю вже то з пять літ. Ще якось, як з ярмарку йшов. Продав,

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПОЛЬСЬКИЙ БІЛЯНС ЗА ЛИПЕНЬ

По обчисленням Голєвного Статистичного уряду білянс заграничного уряду Польщі враз із Данціґом у липні ц.р. представлявся так: привезли 310.258 тон товарів вартости 195,308.000 зол. Вивезли 1,601.351 тон вартости 197,776000 зол. Додатнь сальдо торговельного білянсу в липні є 2,468000 зол.

Політичний словар

експедиція (латинське слово) виправа, учена експедиція, це виправа під проводом учених для розсліду якихось околиць, як от підбігунових; карна експедиція, це висилка війська чи в чужу країну, чи таки в своїй державі для здавлення бунту. Карною експедицією називала прим. австро-угорська влада війну зі Сербією по вбиттю сербськими заговірниками престолонаслідника Франца Фердинанда. Карні експедиції робить тепер скрізь у себе більшовицька влада на села, що не хочуть приставати до комуни, або виступати проти віри.

екзистенція (латин. сл) істнування, буття.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

24. (11). Неділя Попразн. Преобр. Св. мч. Євпла.

УСТАВ: Гл. 2. Євг. утр. 11. Веч. вел. Блаж. муж. Гди возв. стхр. вскр. 4. празн. 3. і муч. 3. Сл. празн. I н. догм. 1 гласа. Вход. Стхвні вскр. Сл. I н. празн. Троп. вскр. Сл. муч. I н. празн. Отп. вел Повеч. мале. Ипакой гласа Сл. I н. конд. празн. Утреня. Бог Гдь троп. вскр. 2 р. Сл. муч I н. празн. Проче вскр. Канон. вскр. Богор. празн. і Свят. Катав. Лици Ізраїльстії. По 3. п. конд. ікос празн. конд. і Сідал. Свят. Сл. I н. празн. По 6. п. конд. ікос вскр. По 9. п. Світил. вскр. Сл. I н. празн. Хвалите стхр. вскр. 4. і празн. 4. Сл. стхра. єванг. I н. Преблагословенна. На часах — троп. вскр. Сл на 1. і 6. празн. на 3. і 9. Свят. конд. ма 1. і 6. празн. на 3. і 9. вскр. Сл. Божа. Антиф. два перші празн. третий звичайн. з припів празн. троп. вскр. і празн. Сл. конд. вскр. I н. празн. Прок. Алл. і Прич. гласа і празн. Апост. і Єванг. нед. За Достойно празн.

25. (12). Понеділок Попразн. Преобр. Св. муч. Фотія і Анікити і Преп. Максима. (З 13. дня с. м.) 26 (13). Второк Отданіє празн. Преображ. 27. (14). Середа Предпразн. Успеніє Пр. Д. М

28. (15). Четвер. Успеніє Пр. Д. Марії.

УСТАВ: Веч. вел. Блаж. муж. Гди возв. стхр. празн. 8. Сл. I н. празн. Вход. Прокім. дня. Чтеніє празн. 3. Литія і Стхвні празника. На благословен хлібів троп. празн. 3. р. Утреня Бог. Гдь троп. празн. 2. р. Сл. I н. 1. р. Катисми рядов. Сідалні празн. Полиєлей, Величаніє і Сідал. пополиєлейний празн. Степенна 4. гласа 1. антиф. Прокім. Єванг. і стихира по Євгн. празника. Канони празн. катав. рядов. По 3. п. Сідал. празн. По 6. п. конд. ікос празн. На 9. п. Припів. По 9. п. Світил. празн. Хвалите стхр. празн. 4. Сл. I н. празн. Славосл. вел. троп. празн. 1 р. На часах — троп. і конд. празн Сл. Божа Антиф. повседн. з припів. Молитвами Богородици. Троп. Сл. I н. конд. празн. Трисвят. Прок. За Достойно і Причаст. празн.

29. (16). Пятниця Попразн. Успеніє Перенесення нерукотв. Образа Господн.*) (Св. муч. Діомида на Повечер) 30. (17). Субота Попразн. Успен. Св. мч. Мирона.

***)Перенесення нерукотворного образа Господнього.** Коли І. Христос проповідував в юдейській землі, тоді в Сирії в місті Едесса був князь Авгор. Цей князь захорував на невилічиму недугу проказу. Він чув про чуда Спасителя й написав до Нього письмо. Це письмо поніс в Юдею маляр Ананія. Але даремне старався Ананія дістатися до Ісуса. Його окружала все так велика товпа, що годі було йому через неї протиснутися. Тоді маляр хотів здалека намалювати образ Христа. Але й це йому не вдавалося. Ісус Христос, знаючи бажання Ананії, покликав його до себе. Потім замочив у воді ручник, втер ним своє обличча і віддав Ананії. На полотні появився образ Спасителя. Ісус Христос оздоровив князя Авгаря, а цей до кінця життя почитав нерукотворений образ Спасителя. Авгаря охрестив відтак апостол Тадей

бачите, ялівку та коняку, та поросят пять. Тай як то кажуть, не без того. Отже жид мабуть щось у горівку всипав, бо як прийшов до дому, як почне під серцем млоїти. Як почне душити...

Комісар зиркнув на Степана і той в половині слова урвав. Стало тихо. Комісар витягнув тютюн і знов закурив. Він вже добре знетерпливився. Нікого нема, а оті, що тут, нічого з ними не зробиш.

Алеж він мусить ціле село змінити. І почав:

— Ви Степан?

— Еге! На святого Степана вродився, то так вже й охрестили. А призвіще Швець...

— А — скрикнув комісар, ніби пригадав щось. — То ви той Швець, той комуніст такий відомий.

— Еге! Що комуніст то комуніст. Якби мені хто на комуну сказав що, то... Мати Божа, всю пику побю.

Комісар пакнув.

— А піп у вас є?

— Є. Старий і сивий. Він вже з трийцять літ у нас.

— А не контрреволюціонер?

— Боже сохрани. Він сам собі оре, сам сіє, сам собі варить. Чоловік — до рани приложи.

— Ви знаєте, ми його хочемо вирвати звідси...

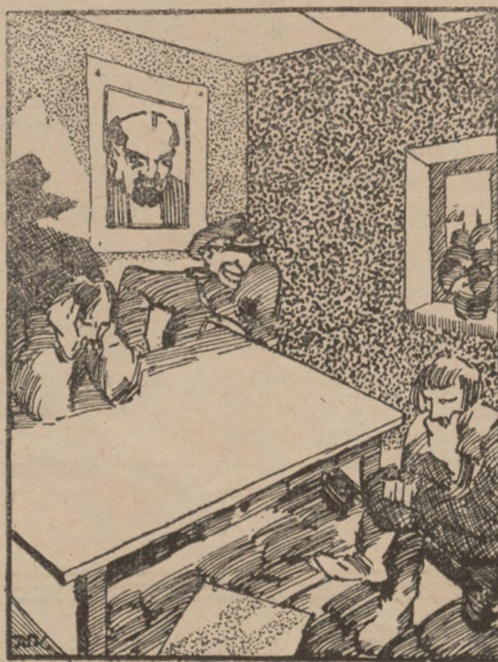
Степан витріщив очі:

— Ов, а то чому?

— А бо тому. Того попа не треба. Він чад розсіває, зараза від нього йде.

— Агі! — здивувався Степан. — Я ще не чув, щоби в нього колинебудь в хаті чад був. А зараза? Колись був на холєру слабий. Але то давно вже. І то з доброго дива. Купив собі яблочок в місті, попоїв....

Комісар кинувся, аж лавка затріщала:

Комісар кинувся!
— А ми його таки заберемо.

— А ми його таки заберемо.

— Та нащож?

— А я міркую так — вмішався хазяй. — Товариш каже, що того попа заберуть. Може й краще. Того заберуть, прийде молодший, з кращим голосом...

Комісар не втерпів. Підскочив і почав нервово ходити по хаті.

Ну, й договорився. Сидить годину, а тут тобі ні людей, ні навіть побалакати з ким. От попав!...

А хазяй і Степан почали за той час сперечатися, який би був кращий піп для села: цей чи той новий, і комісар чув тільки, як вони клялися:

— Єй Богу! Єй Богу!...

І він ледви витримував. Ніхто не приходив і зрештою — попав у таке село, де і чад і зараза.

— Щож, вони не прийдуть?

— А ні — візвався Степан. — Міліціон виразно наказав, що ви будете розяснювати, кому темно в голові. Так оце мене люди післали, бо то всі знають. Є ще Хведір Шкварок, що також так йому тьмиться в голові, але каже: Дасть Бог, що вам, Степане поможе, то вже й я піду. А в нього від тих сінокосів на болоті відкись...

Але комісар вже не чув. Комісар вискочив як опарений з хати, і летів впіперек городів.

А в дома написав рапорт:

«В селі Калинівка завзяті комуністи. На мойому докладі була маса селян. Прохали ще до їх зайти. Рясними оплесками нагородили компартію за її боротьбу з вірою. Вигляди добрі. Село йде з нами».

І підписав себе з закрутом. А так той підпис виглядав, як собака, що обірвала і хвіст взяла під себе.

Та нащадки Авгаря забули віру свого християнського предка і сталиизнову поганами. Нерукотворений образ забули шанувати, так що едеський епископ велів його сховати. Щойно по кількох століттях то є в 545 р. підчас війни з Перами віднайшли мешканці Едесси нерукотворений образ Спасителя. Коли обійшли з тим образом місто, вороги відступили від облоги Едесси. А в 944 р. дня 16 ст. ст. серпня, коли Турки заняли Едессу, мешканці її забрали образ та торжественно перенесли його в Царгород. Память тої події пригадує нам нині св. Церква.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

27 VIII. 1915. Бої УСС під Заваловом. Українські Січові Стрільці стояли над Золотою Липою цілий місяць. 27. серпня дістали приказ проломити ворожу лінію під Заваловом. Стрілецький приступ підготовив гарматній огонь, що тривав кілька годин. Під охороною цього огню пішов другий курінь на ворожі становища на Заставчі, добув їх і відкинув Москалів у ліси. У цих боях стратили стрільці кількох убитих і богато ранених. Із старшини упав тут четар Іван Балюк.

28.VIII. 1915. **УСС перейшли Золоту Липу.** По переможних боях рушили У.С. Стрільці наперед. 28. серпня перейшли Золоту Липу, дальше зайняли Підгайці й перейшли річку Коропець. Перший курінь пішов на Гниловоди - Соколів, другий на Новосілку - Росохуватець, на Стрии. Москалі уступили на Серет.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

24. VIII.	схід сонця	4·29,	захід	6·25
25. VIII.	„	4·30,	„	6·23
26. VIII.	„	4·32,	„	6·21
27. VIII.	„	4·33,	„	6·19
28. VIII.	„	4·34,	„	6·17
29. VIII.	„	4·35,	„	6·15
30. VIII.	„	4·36,	„	6·13

Дня 24.VIII. о год. 2·36 нів.

БІРЖА

Доляр ам. 8.88 зол.

ЗБІЖЖА (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 29·25—29.75, пшениця с. 26·75 — 27·25, жито д. 17·00—17·50, жито сел. 16·00—16·50, ячмінь на мливо 18·50—19, ячмінь пашний 0·00—0·00 овес гал. 15·50 — 16·00, кукуруза 28·00—29·00, бараболя промисл. 00·00—фасоля біла 00—00, фасоля колір. 00—00, фасоля краса 40—45, горох ½ Вікторія 29·00—31·00, горох пільн. 21·00—22·00, бобик 21·50 — 22·50 вика чорна 00·00—00·00, вика сіра 00· — 00, гречка 26·75—27·75 любинь 00·—00, конюшина червона 000—000, просо 00· — 00, сіно прас. 8·00 - 9·00, солома прас. 4·50—5.

На збіжевім ринку наступила незначна поправа цін жита. Одночасно ціни нової пшениці впали. Знижку цін пшениці пояснюють тим, що на ринок довозять щораз то більше нової пшениці. Дещо поправилися ціни вівса і ячменю. В найближших днях має наступити унормовання цін збіжжа.

НАБІЛ. Маслосоюз платив 18. VIII. за масло експортове солене пріма 4·50, за масло несолене бльокове 4·40 за кільог. за літру молока 0·25, за літру сметани 1·30, за копу яєць 6·20—6·30 зол.

На ринку набілу положення слабе. Так само і слабий експорт, бо попит закордоном змалів, а подаж сильно зросла. На те все впливає страшно овочевий сезон, внаслідок якого змаліло споживання набілу.

КОНОПЛІ: (Ціна установлена львівською Торг.-промисл. Палатою дня 30.VI за за 100 кг. льоко вагон Львів). Прядиво: I сорт чесане 23—25 зол., II с. 17-20, сире I с. 16—18, II с. 13—15. конопляне клочча: I с. 14—16, II с. 8—13.

ХУДОБА: За 1 кґ. живої ваги вола плачено 1·00—1·20 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 0·90—1·25, теляти 0.75—1·30

СВИНІ: Експортова різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1·60—1· 80 зол. за кг. жив. ваги. За свині на бекон (мясні на забій і вивіз за кордон 70 до 100 кг ваги) по 1·65 — 1·75 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25.50 зол, за малу 12·90 зол. за кг. худобячої шкіри легкої і тяжкої 1·95, зол теляча шкіра в різні 4·—зол на селі 3 зол. Опріч того одна чехословацька фірма відкриває у Львові велику гарбарню шкіри.

Незабаром почнуть працювати великі гарбарні, тому то є надія, що ціни на шкіри підуть в гору.

УГОРСЬКИЙ МІНІСТР ПРО ВІДНОВЛЕННЯ МОНАРХІЇ

Міністр народної оборони Гембеш виступив з промовою в Міскольчі. Відносно відновлення коралівства на Угорщині він сказав, що це питання можнаб вирішити лиш при повній суверенности держави, котру нарушив трактат у Тріяноні. Зрештою ту справу можна полагодити лиш на підставі вимог політики і реальних фактів. Життя Угорщини повне горячковости і тому треба, щоб державою кермували люди сильної волі, а не король-дитина.

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного“ у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.